

UDENRIGSMINISTERIET

Folketinget
Udenrigsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Telefon +45 33 92 00 00
Telefax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
http://www.um.dk

Bilag	Sag/ID Nr.	Enhed	Dato
-	24/15591	INTJUR	12. marts 2024

URU alm. del – svar på spørgsmål nr. 132 fra Trine Pertou Mach (EL) stillet den 20. februar 2024 til udenrigsministeren.

Spørgsmål

Vil ministeren redegøre for sin og ministeriets folkeretlige vurdering af Israels ret til selvforsvar som følge af terrorangrebet i Israel den 7. oktober 2023 under den aktuelle konflikt i Gaza i perioden fra 7. oktober 2023 og frem til dags dato, herunder om alle Israels militære skridt i perioden er omfattet af retten til selvforsvar, samt om vurderingen har ændret sig i takt med konfliktens udvikling og konsekvenser samt det internationale samfunds reaktioner?

Svar

Israel blev den 7. oktober 2023 udsat for et væbnet angreb af terrororganisationen Hamas fra Gaza-striben. Så vidt det er oplyst, blev angrebet indledt med affyring af ca. 3.000 raketter fra Gaza-striben mod israelsk territorium og samtidigt hermed infiltration af op mod 3.000 terrorister, der brød gennem grænsehegnet og angreb civile og militære mål i Israel. Hamas dræbte over 1.200 personer, sårede i tusindvis og tog omkring 250 gidsler til Gaza. En stat, der udsættes for et væbnet angreb, har ifølge folkeretten ret til selvforsvar.

Ifølge folkeretten kan Israels ret til selvforsvar udøves i det omfang, magtanvendelsen er nødvendig og proportionel. Nødvendighedskravet indebærer, at der kun må anvendes magt, hvis staten ikke kan tage andre midler i brug for effektivt at forsvare sig selv. Proportionalitetskravet fastsætter betingelser for dels, hvornår staten må anvende magt, og dels den grad af magt, som staten må anvende i sit selvforsvar. Det indebærer blandt andet, at magtanvendelsen ikke må overskride, hvad der er strengt nødvendigt for at opnå et legitimt mål i forbindelse med selvforsvaret.

Det bemærkes i den sammenhæng, at Hamas i perioden efter den 7. oktober 2023 vedvarende har fortsat affyring af raketter mod civile mål i Israel, ligesom Hamas-repræsentanter har fastholdt Hamas' målsætning om udslettelse af staten

Israel. Hizbollah og Houthierne, der sympatiserer med Hamas, har desuden gennemført og gennemfører fortsat angreb mod Israel med raketter og droner.

Uanset den ekstraordinære karakter af Hamas' angreb mod Israel den 7. oktober 2023 er det formentlig rigtigst at opfatte dette angreb som led i en allerede eksisterende væbnet konflikt mellem Israel og Hamas.

Konflikten mellem Israel og Hamas er folkeretligt at betragte som en såkaldt ikke-international væbnet konflikt (med en stat på den ene side og en ikke-statslig aktør på den anden side), hvilket reguleres af den humanitære folkeret. Det omfatter blandt andet reglerne om beskyttelse af civile, og hvad der udgør lovlige militære mål.

Regeringen har, ligesom tidligere regeringer i andre konflikter, været tilbageholdende med at udtale sig om lovmedholdeligheden af konkrete handlinger i udøvelsen af selvforsvaret. Det gælder ikke mindst i den nuværende kontekst, hvor der er stor kompleksitet og uklarhed om fakta. Der er således ikke det fornødne grundlag til at kunne at foretage juridiske vurderinger af, hvorvidt hver enkelt af Israels militæraktioner er i overensstemmelse med folkeretten. Derudover bemærkes det, at hvorvidt en konkret handling skal retsforfølges som f.eks. en krigsforbrydelse eller forbrydelse mod menneskeheden, er et spørgsmål for domstole.

Der verserer i øjeblikket flere sager vedrørende Gaza-konflikten ved internationale domstole. Der pågår en undersøgelse hos Den Internationale Straffedomstol (ICC) i Haag af eventuelle forbrydelser, der er begået på palæstinensisk territorium og af Hamas i Israel, herunder i perioden efter den 7. oktober 2023. Domstolen har kompetence til at prøve sager vedrørende det strafferetlige ansvar for folkedrab, krigsforbrydelser og forbrydelser mod menneskeheden. Ved Den Internationale Domstol (ICJ) i Haag verserer tillige en sag vedrørende Israels eventuelle overtrædelse af FN's folkedrabskonvention anlagt af Sydafrika. Derudover har Nicaragua anlagt en sag ved ICJ mod Tyskland med påstand om blandt andet medvirken til krigsforbrydelser i forbindelse med Gaza-konflikten.

Med venlig hilsen

Lars Løkke Rasmussen